
Náms- og starfsráðgjöf FSu

Skólaárið 2009-2010

Agnes Ósk Snorradóttir

Anna Fríða Bjarnadóttir

Álfhildur Eiríksdóttir

Efnisyfirlit

Efnisyfirlit.....	2
Starfslið og nemendafjöldi	3
Símenntun/ endurmenntun og fundir starfandi náms og starfsráðgjafa.....	3
Verkefni náms- og starfsráðgjafa.....	3
Nýnemaviðtöl.....	3
Námskeið og áhugsviðskannanir.....	4
Kynningarstarf og heimsóknir	4
Erlendir háskólar:	4
Íslenskir háskólar:.....	5
Kynningar í grunnskólum	5
Heimsóknir grunnskóla.....	5
Aðrar heimsóknir	6
Prófatími.....	6
Lestrarörðugleikar	6
Prófkvíði.....	6
Önnur úrræði.....	7
Greiningalisti	7
Tilhliðrun í prófum.....	8
Samtals	8
Lestrarkönnun.....	8
Opin vottorð.....	8
Tilvísanir og samskipti við sérfræðinga utan FSu.....	9
Viðtöl	9
Útgáfa.....	10
Ýmis verkefni sem ekki falla undir sérstakan lið.....	10
Umræður og lokaorð	11

Starfslið og nemendafjöldi

Skólaárið 2009- 2010 störfuðu þrjú náms- og starfsráðgjafar við skólann. Agnes Ósk Snorradóttir var í 75% starfi. Álfhildur Eiríksdóttir í 75 % starfi sem ráðgjafi og 25 % starfi sem kennari á haustönn en ráðgjafi í 100% starfi á vorönn. Anna Fríða Bjarnadóttir var 50% í FSu og 50% á Litla Hrauni fyrir áramót en 25% í FSu eftir áramót og 75% í fangelsum á Íslandi. Nemendur voru á haustönn 1.039. Á vorönn voru nemendur 933.

Símenntun/ endurmenntun og fundir starfandi náms- og starfsráðgjafa

Agnes og Álfhildur héldu áfram MA námi sínu og lauk Agnes því á vorönn.

Álfhildur fór á námskeið í fyrirlagningu og túlkun Strong áhugasviðsgreiningar.

Anna Fríða var með nema í náms- og starfsráðgjöf á haustönn.

Agnes fór á 5 verkefnastjóranámskeið vegna innleiðingar Olwusar aðgerðaráætlunar gegn einelti.

Anna Fríða fór á foreldrafund á vegum foreldrafélags FSu.

Álfhildur fór á fund með foreldrum og fornámsnemendum sem haldinn er í byrjun hvers skólaárs.

Álfhildur hlustaði á fund Menntamálaráðuneytis gegnum internetið um nýja tilhögun innritunar sem byrjaði í vor.

Agnes fór á fund með stjórnendum skólans vegna raunfærnimats í FSu. Á fundinum voru einnig fulltrúar FMA og Fræðslunets Suðurlands.

Vegna breyttra reglna um innritun grunnskólanemenda í framhaldsskóla var boðað til fundar vegna innritunar FSu í apríl. Á fundinum var farið í helstu þætti sem snúa að innritun fyrir nýnema skólans á haustönn 2010. Níu fulltrúar frá Grunnskólanum í Þorlákshöfn, Grunnskólanum Eyrarbakka og Stokkseyri, Grunnskólanum á Hellu og Vallaskóla á Selfossi þáðu boðið en sent var boð á alla grunnskóla á Suðurlandi. Umsjón höfðu Agnes og Ása Nanna áfangastjóri.

Verkefni náms- og starfsráðgjafa

Í þessum kafla er yfirlit yfir helstu verkefni náms- og starfsráðgjafa.

Nýnemaviðtöl

Í byrjun hverrar annar skipuleggja náms- og starfsráðgjafar viðtöl fyrir nýnema.

Fyrirkomulagið er þannig að nemendur eru boðaðir í viðtöl í litlum hópum þar sem farið er yfir verksvið náms- og starfsráðgjafa og ýmis mál sem snúa að nýnemum. Þessi háttur hefur verið hafður á frá því náms- og starfsráðgjöf hófst formlega í FSu. Heimtur á nemendum eru ekki góðar og mæta nemendur ekki nógu vel. Þegar þessi árskýrsla er rituð, liggur það fyrir að

nýnemadagur verður haldinn á haustönn. Á nýnemadegi gefst náms- og starfsráðgjöfum færi á að kynna fyrir nýjum nemendum þá þjónustu sem ráðgjöfin býður upp á.

Álfhildur kynnti náms- og starfsráðgjöf skólans fyrir nemendum sem eru á Almennri braut - fornám. Hún fór einnig með prófundirbúningsnámskeið til þeirra.

Námskeið og áhugasviðskannanir

Markmið okkar náms- og starfsráðgjafa hefur verið að bjóða upp á námskeið eða áhugasviðskönnun. Hingað til hefur IDEAS áhugasviðsgreining verið lögð fyrir en núna getur Náms- og starfsráðgjöfin einnig boðið upp á Strong áhugasviðsgreiningu.

Áhugasviðskönnunin IDEAS var lögð fyrir 14 nemendur, 4 á haustönn og 10 á vorönn.

Áhugasviðskönnun Strong var lögð fyrir 3 nemendur á vorönn.

Örnámskeið í 4 liðum fyrir áramót.

Prófundirbúningsnámskeið fyrir áramót

Örnámskeið í 4 liðum eftir áramót

Námsferilsnámskeið var haldið með Ragnheiði námsferilsstjóra, mættu 6 eða eins margir og gátu skráð sig.

Agnes bauð upp á námskeiðið „Viðtalstækni í skólastarfi“. Námskeiðið var haldið í tengslum við innleiðingu Olweusar aðgerðaráttlanar gegn einelti og þá nýbreytni að umsjónarkennarar taki mögulega nemendavitöl.

Kynningarstarf og heimsóknir

Kynningarstarf náms- og starfsráðgjafa er fjórþætt: Kynningar innan og á vegum skólans, háskólakynningar, heimsóknir í grunnsóla og móttaka grunnskólanema sem koma í heimsókn. Svo eru ýmis óregluleg verkefni sem tilheyra þessum flokki.

Erlendir háskólar sem kynntu námsframboð sitt í FSu:

Háskólinn í Horsens

Odense Tekniske Skole

Business Academy West

International Business Academy

Aarhus Business College

Verkfræðideildin í University of Denmark

Syddansk Universitet

Íslenskir háskólar:

Á Kátum dögum í lok febrúar komu Háskóli Íslands, Háskólinn á Akureyri, Háskólinn á Bifröst, Háskólinn á Hólum, Landbúnaðarháskóli Íslands, Háskólinn í Reykjavík og Keilir, allir á sama tíma á Háskólatorg þar sem nemendum gafst færi á að kynna sér námsframboð allra skólanna í einu.

Aðrar kynningar íslenskra háskóla:

Háskólinn á Akureyri.

Verkfræði og náttúruvísindasvið HÍ og var með kynningu í miðrýminu.

Landbúnaðarháskólinn á Hvanneyri.

Kynningar í grunnskólum

Anna Friða fór með kynningar í grunnskólana ásamt Björgvini E. Björgvinssyni sviðstjóra og framhaldsskólakennara. Þau fóru í Vallaskóla, Hellu, Hveragerði og Flúðir. Stundum höfðu þau fulltrúa nemenda með sér sem var skemmtileg nýbreytni.

Heimsóknir grunnskóla

Allir grunnskólar á Suðurlandi fengu heimboð í mars. Þessi leið er farin til þess að nemendur grunnskólanna sæju hvernig skólinn lítur út á skólatíma. Í flestum heimsóknanna var nemendafélagið með kynningu.

10. bekkir úr eftirfarandi grunnskólum komu í heimsókn:

Nóvember:

Sunnulækur 9. bekkur.

Mars:

Fimm hópar úr Vallaskóla Selfossi, Grunnskólinn á Hellu, Barnaskólinn á Eyrarbakka og Stokkseyri, Grunnskólinn í Vík, Grunnskólinn á Hvolsvelli.

Nemendur úr Grunnskólanum á Hellu á skrifstofu skólameistara.

Apríl:

Grunnskólinn í Þorlákshöfn.

Maí:

Grunnskólinn á Kirkjubæjarklaustri, Grunnskólinn í Hveragerði.

Einnig tóku náms- og starfsráðgjafar á móti einstaklingum á skólaárinu sem komu til að kynna sér skólann.

Aðrar heimsóknir

Í september komu um 30 nemandur úr náms- og starfsráðgjöf með Kristjönu Stellu Blöndal kennara.

Lena Dögg Dagbjartsdóttir frá Blindrabókasafninu kom á kennarafund og kynnti starfsemi Blindrabókasafnins í febrúar.

Dóra Stefánsdóttir frá Evrópumíðstöð náms og starfsráðgjafa kom með kynningu um Europass ferilskrá.

Prófatími

Náms- og starfsráðgjafar koma með ýmsum hættu nálægt prófundirbúningi. Nemendur geta sótt um lengri próftíma vegna lestrarörðugleika, prófkvíða eða annarra þátta. Einnig geta þeir leitað eftir ýmsum sérúrræðum varðandi prófaðstæður. Náms- og starfsráðgjafar hafa um nokkurra ára skeið boðið upp á slökun á prófatíma en hún hefur ekki verið nýtt sem skyldi og eru uppi vangaveltur um að breyta fyrirkomulaginu fyrir komandi skólaár.

Lestarrörðugleikar

Til þess að geta sótt um lengri próftíma vegna lestrarörðugleika verður greining að vera fyrirliggjandi. Þessir nemendur eiga einnig rétt á hljóðprófum (próf lesin inn á disk fyrir viðkomandi nemendur), stækkuðu letri, lituðum próförkum, munnlegum prófum og einveru eða fámenni í prófum. Það kerfi að láta viðkomandi nemendur hafa skírteini sem gildir þann tíma sem nemendur eru í skólanum er heppilegra fyrir nemendur sem þurfa þá ekki að sækja um lengri próftíma á hverri önn.

Prófkvíði

Í prófi er eðlilegt að finna fyrir einhverri streitu. Hófleg streita getur orðið hvetjandi og stuðlað að bættri frammistöðu nemandans í próflestri og við próftöku. Langvarandi og mikill prófkvíði getur hinsvegar verið hamlandi og haft áhrif á frammistöðu í prófum. Prófkvíði er tilfinning sem fylgir hræðslunni við að mistakast þar sem próf eða mat fer fram. Prófkvíðinn hamlar skynjun, árangri og heftir próflestur og próftöku.

Nemandinn verður hræddur við að gera mistök og prófaðstæður verða í huga hans ógnandi, jafnvel skaðlegar. Nemendur með prófkvíða hafa rétt á lengri próftíma og í sumum tilfellum einveru í prófum og/eða munnlegu prófi. Náms- og starfsráðgjafi lítur einnig sérstaklega til nemenda í prófum sé þess óskað.

Önnur úrræði

Önnur sérúrræði á prófatíma sem hægt er að sækja um í sérstökum aðstæðum eru að hafa aðstoðarmann, taka próf í tölvu eða fá að vera í fámenni/einveru og fleira sem gert er vegna utanaðkomandi aðstæðna í einstökum tilvikum.

Greiningalisti

Allir nemendur með greiningu eiga rétt á lengi próftíma og eins og áður hefur komið fram en fjöldi þeirra á haustönn var 210 en 192 á vorönn. Aukning milli anna og skólaára heldur áfram. Ekki er eingöngu um fólk með námsörðugleika að ræða heldur einnig nemendur sem mikilvægt er að hafa yfirlit yfir s.s nemendur með bráðaofnæmi og fleira.

Þegar nemandi skilar inn greiningu, skráir náms- og starfsráðgjafi það hjá sér og sendir svo upplýsingar til kennara viðkomandi þegar greining berst og í upphafi hvernar annar eftir það meðan nemandi er í skólanum. Allir nemendur á greiningarlista fá sendan tölvupóst þegar líður að prófatíma til að minna á að sækja um sérúrræði fyrir próf ef það á við.

Mismunandi er hvort nemendur nýta sér rétt sinn í öllum prófum eða bara hluta þeirra. Þar sem nemendur með greiningu fá allir skírteini um lengri prófatíma, sem þeir nota allan sinn námsferil í FSu er erfiðara að hafa yfirsýn hverjir nýta sér lengri próftíma á hverjum tíma. Þetta kerfi er hins vegar mun skilvirkara fyrir nemendur sem þurfa ekki að sækja um þetta á hverri önn heldur bara í eitt skipti þegar greining liggur fyrir.

Á skólaárinu var aðgengi að Blindrabókasafni Íslands breytt og geta núna nemendur sem hafa sent inn upplýst samþykki, hlaðið hljóðbókum niður í tölvurnar sínar. Lena frá BBÍ kom á kennarafund og kynnti breytt vinnubrögð fyrir kennurum skólans.

Tilhliðrun í prófum

Á haustönn var sótt um sérstakar prófaðstæður í 44 prófum en á vorönn í 54 prófum

	Haust 2009	Vor 2010
Fámenni	19	33
Próf á geisladiski	17	12
Með aðstoð og/eða tölvu	4	8
Stækkað letur	4	1
Litaður pappír	0	5
Samtals	44	59

Tölurnar í töflunni geta skarast þar sem sama prófið getur verið til dæmis í fámenni og með stækkað letur og á geisladiski. Nemendur sóttu um sérstakar prófastæður ýmist í öllum þeim greinum sem þeir þreyttu lokapróf eða einhverjum hluta þeirra allt eftir gerð prófa og aðstæðum hvers nemanda fyrir sig. Greina má fækkun á umsóknum um séraðstæður milli ára og er aukið símat líkleg skýring á því.

Lestrarkönnun

Náms- og starfsráðgjöf hefur yfirumsjón með og vinnur úr lestrarkönnun. Íslenskukennarar leggja hana fyrir í upphafi nýrrar annar í öllum byrjunaráföngum í íslensku. Niðurstöður hennar eru síðan sendar til Harðar Ásgeirssonar og Önnu Þóru Einarsdóttur sérkennara og fór ákveðinn hluti nemenda í greiningarviðtöl. Flestir nemendur fengu greiningu um leshömlun af einhverju tagi. Einnig er nokkuð um að nemendur sem áður hafa verið greindir leiti til sérkennara vegna erfiðleika til að rifja upp hver réttur þeirra sé í skólanum. Áhersla var í byrjun vorannar að finna þá nemendur sem ekki höfðu tekið lestrarkönnun.

Opin vottorð

Eitt af verkefnum náms- og starfsráðgjafa er að halda utan um nemendur sem eru með opin vottorð vegna langvarandi veikinda sem hafa áhrif á skólagöngu þeirra og mætingar.

Fyrirkomulagið er þannig að nemendur skila inn opnu vottorði og hringja svo í veikindasímann þegar þeir geta ekki mætt vegna veikinda sinna eða forráðamenn í þeim tilvikum þar sem um er að ræða nemendur yngri en 18 ára. Veikindi þeirra eru þá skráð

jafnóðum fyrir hvern dag. Náms- og starfsráðgjafar sjá um að merkja viðkomandi nemanda með opið vottorð í Innu og senda póst á alla kennara um leið og opið vottorð berst.

Á haustönn voru 43 með opið vottorð. 2 hættu á önninni og 3 í viðbót voru í hættu en höfðu ekki verið skráðir úr skólanum. Þessir nemendur byrjuðu í 731 einingum, luku 492 þeirra (67,3%), féllu í 208 (28,5%) og hættu í 31 (4,2%). 11 luku öllum sínum einingum og voru öll í fullum dagskóla eða meira. Tveir þessara nemenda útskrifuðust í lok annar.

Á vorönn voru 57 nemendur með opið vottorð. 4 hættu á önninni. Þessir nemendur byrjuðu í 957 einingum, luku 556 þeirra (58,1%), féllu í 312 (32,6%) og hættu í 89 (9,3%). 14 luku öllum sínum einingum og þrír af þeim útskrifuðust í lok annar.

Tilvísanir og samskipti við sérfræðinga utan FSu

Fjölbrautaskóli Suðurlands borgar allt að þrjú viðtöl fyrir nemendur sem náms- og starfsráðgjafar vísa til sálfræðings. Á haustönn sóttu 4 nemendur skólans sálfræðiviðtöl utan skólans, samtals 9 sinnum. Á vorönn voru þeir 6 í samtals 13 skipti. Einnig hafa náms- og starfsráðgjafar átt í samskiptum við eftirfarandi stofnanir og sérfræðinga:

Félagsmálayfirvöld

Barna- og unglingageðdeild Landspítalans (BUGL)

Sjálfstætt starfandi sálfræðinga

Heilsugæsluna

Geðlækna

Lögregluna

Sérfræðingar frá Barnahúsi hafa einnig verið í samstarfi við náms- og starfsráðgjafa. En aukning hefur orðið í viðtölum sem þeir taka við nemendur skólans, innann skólans á skólatíma.

Viðtöl

Skráning viðtala hjá náms- og starfsráðgjafa er þáttur sem hefur reynst erfitt að halda utan um. Að þessu sinni koma fram meðtaltastölur um viðtöl sem ættu að gefa vísbendingar um umfang viðtala við nemendur skólans. Námsleg viðtöl 251 á mánuði (153 stelpur og 98 strákar) en persónuleg viðtöl 201 (92 strákur og 107 stelpur). Inn í þessum tölum eru ekki

símtöl, viðtöl við kennara, foreldra og aðra sem er stór þáttur. Þessi tölfræði á aðeins við á starfstíma nemenda.

Útgáfa

Agnes útbjó litla kynningarbæklinga með helstu upplýsingum um náms- og starfsráðgjafa skólans s.s. viðtalstímum og helstu verkefnum. Þessir upplýsingabæklingar voru sendir með miðannarmati nemenda til foreldra/forráðamanna nemenda undir 18 ára. Náms- og starfsráðgjöfin er einnig með öflugra heimasíðu og fékk á vordögum slóðina www.fsu.is/nos.

Ýmis verkefni sem ekki falla undir sérstakan lið

Agnes er í forvarnarteymi skólans. Hún sótti fundi með teyminu einu sinni í viku.

Álfhildur hélt áfram að vera í teymi sem vinnur að uppfærslu ýmissa verkferla varðandi bráðatilvik sem komið geta upp í skólastarfinu.

Matreiðslubæklingurinn „Léttir réttir“ var settur á heimasíðu náms- og starfsráðgjafar og er því aðgengilegur öllum.

Álfhildur var sérstakur náms- og starfsráðgjafi Almennrar brautar - fornáms.

Anna Friða vann í verklagsreglum sem varða nemendur með lestrar/námsörðugleika

Skólinn ákvað að innleiða aðgerðaráætlun gegn einelti, Olweus. Sú vinna fór í gang á haustönn og er Agnes annar verkefnisstjóra í innleiðingunni ásamt Þórunni Jónu sviðstjóra og kennara. Haustönnin fór í skipulag og fundi með 9 hópstjórum. Á vorönn hófst svo formleg innleiðing aðgerðaráætlunar sem felur meðal annars í sér að allt starfsfólk og nemendur skólans taka þátt. Innleiðing aðgerðaráætlunar gegn einelti, Olweus fer fram undir slagorðinu „Skólinn í okkar höndum“. Ljóst er núna á vordögum að ýmis önnur verkefni koma til með að falla undir Skólann í okkar höndum.

Náms- og starfsráðgjafar áttu reglulega fundi með skólameistara og aðstoðarskólameistara.

Náms- og starfsráðgjafar eru milligöngumenn nemenda með greiningu vegna hljóðbóka sem þeir eiga rétt á að fá frá Blindrabókasafninu.

Náms- og starfsráðgjafar héldu áfram að uppfæra heimasíðu deildarinnar.

Áttu samskipti við foreldra nemenda skólans vegna einstakra nemenda.

Áttu samskipti við kennara og annað starfslið skólans vegna einstakra nemenda.

Hringdu í alla nemendur sem féllu í 3 eða fleiri áföngum bæði á haustönn og vorönn.

Viðhalda kynningarhorni en þar eru upplýsingar um allt háskólanám sem í boði er á Íslandi og að auki sýnishorn af erlendum skólum.

Umræður og lokaorð

Í árskýrslum er við hæfi að líta yfir farinn veg. Hvað gekk vel og hvað gekk ekki eins vel? Það sem stendur upp úr eftir skólaárið er slæm nýting á námskeiðum og kynningum þrátt fyrir margbreytilegar boðunarleiðir. Færri nemendur hafa mætt í sálfræðitíma þrátt fyrir bókun. Þróunin í náms- og starfsráðgjöf FSu er líka áhugavert umhugsunarefni. Vel má rökstyðja þá fullyrðingu að aukið þúður hefur farið í forvarnarhlutverkið og líðan nemenda. Því fylgja bæði kostir og gallar. Þá verða útundan mikilvægir þættir eins og náms- og starfsfræðsla. Tilfinning okkar er sú að þeim nemendum fjölgi sem þurfa aðstoð náms- og starfsráðgjafa en fá hana ekki. Ef vel ætti að vera þyrfti að auka stöðugildi náms- og starfsráðgjafa við skólann. Eins og staðan er í dag, er nauðsynlegt fyrir náms- og starfsráðgjöf skólans að forgangsraða verkefnum sínum. Kynningum á erlendum háskólum hér í FSu hefur fjölgað ásamt því að aðsókn nemenda sem koma langt að hefur aukist.

Þrátt fyrir ítrekaðar tilraunir virkar kerfið sem sett var á vegna nemenda sem hætta í skólanum, ekki. Náms- og starfsráðgjafar fá aðeins brota brot af þeim nemendum inn á borð til sín. Ekki er hægt að vinna tölfraði út úr svo rýrum gögnum. Erfitt er að halda utan um þennan málaflokk þar sem sumir nemendur hætta í skólanum án þess að láta vita af því.

Við fögnum því að raunfærnimat sé byrjað í samstarfi FSu við Fræðslunet Suðurlands og FMA.

Við erum mjög sáttar við breytt eyktarskipulag. Þessi breyting gefur nemendum tækifæri til þess að hitta kennara sína í dreifnám/stoð og fá aðstoð án þess að vera í kennslustund. Einnig nýttum við okkur þann möguleika á því að bjóða upp á örnámskeið á þessum tímum.

Náms- og starfsráðgjafar fundu vel fyrir áhrifum kreppunnar í ráðgjöf vetrarins bæði hvað varðar persónuleg vandamál og fjárhagsvanda. Við lýsum yfir ánægju með samstarf við Hollvarðasamtök FSu þegar kemur að bókastyrk til nemenda í fjárhagserfiðleikum. Það samstarf hófst á vorönn. Haustönnin einkenndist af óvissu í þessum málaflokki og sátu ekki allir nemendur við sama borð.